

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจสภาพการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กของผู้ปกครองนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู ในเขตกรุงเทพมหานคร ตลอดจนศึกษาปัญหาในการเลือกซื้อแนวทางที่ผู้ปกครองใช้ในการพิจารณาเลือกซื้อ เปรียบเทียบแนวทางในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน และศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ในปัจจุบัน

#### กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู ในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 6 โรงเรียน

1. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
2. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา
6. โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

ใช้วิธีสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยในแต่ละโรงเรียนสุ่มผู้ปกครองของนักเรียน 1 ห้องเรียน ทุกระดับชั้น (ป.2-ป.3) ดังตาราง ก. และตาราง ข.

ตาราง ก. จำนวนห้องเรียน และจำนวนนักเรียน ระดับชั้น ป.2 และ ป.3 ของโรงเรียนสาธิต  
ของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อโรงเรียน	ป.2		ป.3		รวม	
	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
1. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)	7	267	7	273	14	540
2. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	7	254	7	233	14	487
3. โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	4	208	4	200	8	408
4. โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	1	37	1	42	2	79
5. โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา	2	97	2	96	4	193
6. โรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยการณ	1	39	1	46	2	85

ตาราง ข. จำนวนผู้ปกครองที่สละมอบหมายการเรียน

ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้ปกครองที่สละมอบหมายการเรียนตามระดับชั้น		รวม
	ป.2	ป.3	
1. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)	38 (ป.2/3)	38 (ป.3/7)	76
2. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	44 (ป.2/5)	38 (ป.3/7)	82
3. โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	52 (ป.2/1)	50 (ป.3/4)	102
4. โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	37	42	79
5. โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	48 (ป.2/1)	48 (ป.3/2)	96
6. โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์	39	46	85
รวมจำนวนผู้ปกครองทั้งสิ้น	258	262	520

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม\* ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิธีการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กในปกครองของตน ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ และให้เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นการสำรวจสภาพการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กและปัญหาของผู้ปกครองในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กวัยนี้ ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบให้เลือกตอบ และให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ส่วนที่ 3 เป็นแนวทางในการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก มีลักษณะคำถามเป็นแบบการจัดอันดับความสำคัญ โดย

1. ให้จัดอันดับความสำคัญของแนวทาง 8 ด้าน ที่ใช้ในการพิจารณาเลือกซื้อ ซึ่งได้แก่ เนื้อหา ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม การใช้ภาษา ผู้เขียน ผู้วาดภาพประกอบ สำนักพิมพ์และราคาของหนังสือ

2. ให้จัดอันดับสิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึง ก่อน-หลัง ในองค์ประกอบหนังสือเด็กแต่ละด้าน (เนื้อหา ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม การใช้ภาษา และข้อพิจารณาอื่น ๆ) ในองค์ประกอบแต่ละด้านให้จัดอันดับความสำคัญ 10 อันดับ

ส่วนที่ 4 เป็นความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ในปัจจุบัน มีลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ และตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

\* ภาควิชาคณบดี ก, หน้า 118

### ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาคำรา เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านหนังสือสำหรับเด็ก ความสนใจในการอ่านของเด็ก การเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่เคยซื้อหนังสือให้บุตรหลานอ่าน
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน\* ตรวจสอบแก้ไข ทั้งในด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา
3. ทดลองใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นกับผู้ปกครองนักเรียนชั้น ป.3/1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(ฝ่ายประถม) ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน
4. พิจารณารับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดต่อขออนุญาตและขอความร่วมมือจาก อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตทั้ง 6 แห่ง ซึ่งแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และวิธีการตอบแบบสอบถาม และขอให้ครูประจำชั้นช่วยแจกแบบสอบถามให้แก่นักเรียนในห้องตามที่ได้เลือกไว้ แล้วให้นักเรียนนำแบบสอบถามกลับไปให้ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้ตอบ หลังจากที่ผู้ปกครองตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนนำแบบสอบถามส่งคืนที่อาจารย์ประจำชั้น ให้เวลาตอบแบบสอบถามประมาณ 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการแจก และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนเป็นเวลาประมาณ 1 เดือน คือเริ่มตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2527 - วันที่ 30 มีนาคม 2527 แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 520 ชุด ได้รับกลับคืน 433 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.27 ของจำนวนแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด

\* ภาควิชาคหกรรมศาสตร์, หน้า 132

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว และวิธีการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กในปกครอง คำนวณหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 สภาพการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก คำนวณหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 แนวทางในการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

1. วิเคราะห์การจัดอันดับความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางที่ใช้ในการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งได้แก่ เนื้อเรื่อง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม การใช้ภาษา ผู้เขียน ผู้วาดภาพประกอบ สำนักพิมพ์และราคาของหนังสือ โดย

1.1 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของลำดับความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ โดยใช้สูตร (Yamane 1970: 37)

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$$

$\bar{x}$  = ค่าเฉลี่ยของลำดับความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ

$x_i$  = ลำดับความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ ของคนที่  $i$

$n$  = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามการจัดอันดับความสำคัญ กล่าวคือ

ถ้าผู้ตอบให้อันดับความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ เป็นอันดับที่ 1 ให้ 1 คะแนน

ถ้าผู้ตอบให้อันดับความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ เป็นอันดับที่ 2 ให้ 2 คะแนน

.....

.....

ถ้าผู้ตอบให้อันดับความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ เป็นอันดับที่ 8 ให้ 8 คะแนน

นี้เพื่อความสะดวกในการคำนวณค่าเฉลี่ยของการจัดอันดับความสำคัญ ดังนั้นถ้าค่าเฉลี่ยในข้อคำถามใดมีค่าน้อยที่สุด ก็ถือว่าเป็นอันดับความสำคัญที่ 1 และค่าเฉลี่ยที่มากขึ้นตามลำดับก็จะ เป็นอันดับความสำคัญที่ 2, 3, ....., 8 ตามลำดับ

1.2 คำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าอันดับ  
ความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ โดยใช้สูตร (Guiford and Fruchter 1973: 74)

$$s = \frac{1}{n} \sqrt{\sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i\right)^2}$$

$s$  = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าอันดับความสำคัญ  
ของข้อคำถามหนึ่ง ๆ

$x_i$  = ค่าอันดับความสำคัญของข้อคำถามหนึ่ง ๆ ของคนที่  $i$

$n$  = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์การจัดอันดับความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างต่อองค์ประกอบหนังสือสำหรับเด็ก  
แต่ละด้านซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ เนื้อเรื่อง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม การใช้ภาษา และ  
ข้อพิจารณาอื่น ๆ โดยใช้สถิติ  $\bar{x}$ , s.d. เพื่อจัดอันดับความสำคัญของข้อคำถามเช่นเดียวกับ  
ข้อ 1

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ในปัจจุบัน  
กำหนดหาค่าร้อยละ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอไว้ในตารางที่ 1 ถึงตารางที่ 5
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก และวิธีการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กในปกครองได้ผลดังตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 9
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ได้ผลดังตารางที่ 10 ถึงตารางที่ 35
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กได้ผลดังตารางที่ 36 ถึง ตารางที่ 41
- ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ในปัจจุบัน ได้ผลดังตารางที่ 42 ถึงตารางที่ 48

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



### ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 433 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 64.20 เป็นเพศชายร้อยละ 35.80 ดังที่แสดงในตารางที่ 1 ด้านความสัมพันธ์กับ นักเรียนในปกครอง ผู้ปกครองที่ตอบส่วนใหญ่เป็นมารดา คิดเป็นร้อยละ 61.89 เป็นบิดา ร้อยละ 34.18 มีความสัมพันธ์อื่น ๆ กับนักเรียน เช่น เป็นลุง น้า ป้า ฯลฯ ร้อยละ 3.93 ดังที่ปรากฏในตารางที่ 2 ผู้ปกครองเหล่านี้ จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 45.27 มีการศึกษาาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือระดับปริญญาโทขึ้นไป ร้อยละ 30.02 จำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 1.62 มีการศึกษาาระดับ ป.7 ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 3 ผู้ปกครองจำนวนมาก ที่สุดคือร้อยละ 71.60 ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพ รองลงมาร้อยละ 17.55 ประกอบอาชีพค้าขาย ผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 10.85 ประกอบอาชีพรับจ้าง ไม่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพ เกษตร ดังรายละเอียดในตารางที่ 4 ผู้ปกครองเหล่านี้ส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 50.35 มี รายได้ระหว่าง 4,000 - 7,999 บาท จำนวนรองลงมาร้อยละ 25.17 มีรายได้ระหว่าง 8,000 - 11,999 บาท ผู้ปกครองจำนวนน้อย ร้อยละ 22.17 มีรายได้ตั้งแต่ 12,000 บาท ขึ้นไป ผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุดคือเพียงร้อยละ 2.31 มีรายได้ต่ำกว่า 4,000 บาท ดังที่ แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	155	35.80
หญิง	278	64.20
รวม	433	100.00

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามความสัมพันธ์กับนักเรียน

ความสัมพันธ์กับนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นบิดา	148	34.18
เป็นมารดา	268	61.89
อื่น ๆ	17	3.93
รวม	433	100.00

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยศึกษา	-	-
ป.7	7	1.62
ม.ศ.1-ม.ศ.3	16	3.69
ม.ศ.3-ม.ศ.6, ประกาศนียบัตรชั้นต้น	30	6.93
ประกาศนียบัตรชั้นสูง, อนุปริญญา	54	12.47
ปริญญาตรี	196	45.27
ปริญญาโทขึ้นไป	130	30.02
รวม	433	100.00

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้วิชาชีพ	310	71.60
ค้าขาย	76	17.55
รับจ้าง	47	10.85
เกษตร	-	-
รวม	433	100.00

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ปกครองจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาท	10	2.31
4,000 - 7,999 บาท	218	50.35
8,000 - 11,999 บาท	109	25.17
ตั้งแต่ 12,000 บาท ขึ้นไป	96	22.17
รวม	433	100.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการอ่านหนังสือสำหรับเด็กและวิธีการส่งเสริมการอ่าน  
แก่เด็กในปกครอง

ผู้ปกครองจำนวนเกือบทั้งหมดคือ 99.77% มีความเห็นว่านักเรียนควรอ่านหนังสือสำหรับเด็ก โดยให้เหตุผลว่า หนังสือสำหรับเด็กช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่เด็กมากเป็นอันดับหนึ่ง (89.81%) รองลงมาตามลำดับคือหนังสือสำหรับเด็กช่วยให้เด็กอ่านหนังสือคล่องขึ้น (83.10%) ส่งเสริมเชาวน์ปัญญาและไหวพริบแก่เด็ก (80.79%) ช่วยให้เด็กมีความรู้กว้างขวางทันโลกทันเหตุการณ์ (79.17%) ทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน (75.93%) ช่วยให้เด็กเข้าใจตนเองสิ่งแวดล้อมและสังคมได้ดีขึ้น (66.20%) ส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยม ที่เหมาะสมแก่เด็ก (57.87%) เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ (59.03%) และอันดับสุดท้ายคือ หนังสือสำหรับเด็กช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ (42.36%)

มีผู้ปกครองเพียงคนเดียว (0.23%) ที่มีความเห็นว่า เด็กไม่ควรอ่านหนังสือสำหรับเด็ก โดยให้เหตุผลว่า สิ้นเปลืองเงินและเด็กถือเป็นข้ออ้างหลีกเลี่ยงการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ คังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 6



ศูนย์วิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ	เหตุผล*	จำนวน	ร้อยละ			
เด็กควรอ่านหนังสือ สำหรับเด็ก	432	99.77	ทำให้เด็กได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน	328	75.93			
			ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่เด็ก	388	89.81			
			ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือคล่องขึ้น	359	83.10			
			เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	255	59.03			
			ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และ จินตนาการ	183	42.36			
			ส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม แก่เด็ก	250	57.87			
			ส่งเสริมเชาวน์ปัญญาและไหวพริบแก่เด็ก	349	80.79			
			ช่วยให้เด็กเข้าใจตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมได้ดีขึ้น	286	66.20			
			ช่วยให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง ทันโลกทันเหตุการณ์	342	79.17			
			เด็กไม่ควรรอ่าน หนังสือสำหรับเด็ก	1	0.23	สิ้นเปลืองเงิน	1	100.00
						เด็กถือเป็นข้ออ้างหลีกเลี่ยงการ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	1	100.00
รวม	433	100.00						

\*ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองเกือบทั้งหมดคือจำนวน 97.23% เคยซื้อหนังสือสำหรับเด็กให้บุตรหลานอ่าน มีผู้ปกครองจำนวนน้อยคือเพียง 2.77% ที่ไม่เคยซื้อหนังสือสำหรับเด็กให้บุตรหลานอ่าน

ในกลุ่มผู้ปกครองที่ไม่เคยซื้อหนังสือสำหรับเด็กให้เหตุผลว่า ที่ไม่ซื้อเพราะไม่มีเวลาเลือกซื้อหนังสือให้เด็กมากเป็นอันดับหนึ่ง (41.67%) รองลงมาคือหนังสือสำหรับเด็กมีราคาแพง (33.33%) ไม่แน่ใจว่าซื้อไปแล้วเด็กจะชอบ (25.00%) เด็กอ่านหนังสือไม่ระวังชอบฉีกหนังสือขาด (16.67%) และเด็กควรอ่านแต่หนังสือเรียนเท่านั้น (8.33%) ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 8

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ปกครองที่เคยซื้อและไม่เคยซื้อหนังสือสำหรับเด็กให้บุตรหลานอ่าน

ผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
เคยซื้อหนังสือสำหรับเด็ก	421	97.23
ไม่เคยซื้อหนังสือสำหรับเด็ก	12	2.77
รวม	433	100.00

ตารางที่ 8 เหตุผลที่ผู้ปกครองไม่ซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

เหตุผล*	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือสำหรับเด็กมีราคาแพง	4	33.33
ไม่มีเวลาเลือกซื้อหนังสือให้เด็ก	5	41.67
เด็กควรอ่านแต่หนังสือเรียนเท่านั้น	1	8.33
เด็กอ่านหนังสือไม่ระวังชอบฉีกหนังสือขาด	2	16.67
ไม่แน่ใจว่าซื้อไปแล้วเด็กจะชอบ	3	25.00

\* ตอบมากกว่า 1 ข้อ

สำหรับวิธีการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กนั้น วิธีการที่ผู้ปกครองใช้มากที่สุดคือ ซื้อหนังสือให้เด็กอ่าน (97.23%) รองลงมาได้แก่ พาเด็กไปร้านขายหนังสือ (68.13%) แนะนำให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียน (61.66%) เล่านิทานหรือเล่าเรื่องจากหนังสือให้เด็กฟัง (52.89%) ให้หนังสือเป็นรางวัลในโอกาสต่าง ๆ (46.19%) วิธีการส่งเสริมการอ่านที่ผู้ปกครองใช้กันน้อยที่สุดคือ พาเด็กไปอ่านหนังสือในห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดของหน่วยงานที่ผู้ปกครองทำงานอยู่ (13.16%) นอกจากนี้ยังมีวิธีการอื่น ๆ (4.04%) เช่น ซื้อหนังสือให้เด็กอ่านแล้วให้เด็กเล่าให้ผู้ใหญ่ฟัง มีชั่วโมงอ่านหนังสือของครอบครัวเป็นต้น ดังที่แสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 วิธีการที่ผู้ปกครองใช้ในการส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก

วิธีการส่งเสริมการอ่าน *	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อหนังสือให้เด็กอ่าน	421	97.23
พาเด็กไปร้านขายหนังสือ	295	68.13
เล่านิทานหรือเล่าเรื่องจากหนังสือให้เด็กฟัง	229	52.89
ให้หนังสือเป็นรางวัลในโอกาสต่าง ๆ	200	46.19
แนะนำให้เด็กยืมหนังสือจากห้องสมุดของโรงเรียน	267	61.66
พาเด็กไปอ่านหนังสือในห้องสมุดประชาชน หรือ ห้องสมุดของหน่วยงานที่ผู้ปกครองทำงานอยู่	57	13.16
อื่น ๆ	17	4.04

\* ตอบมากกว่า 1 ข้อ

### ตอนที่ 3 สภาพการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

ตารางที่ 10 แสดงความถี่ในการซื้อหนังสือสำหรับเด็ก จะเห็นได้ว่าความถี่สูงสุดในการซื้อหนังสือสำหรับเด็กคือ ทุกครั้งที่ผู้ปกครองไปร้านหนังสือ (52.49%) รองลงมาได้แก่ ทุกครั้งที่เด็กอยากได้หนังสือ (41.81%) ไม่แน่นอน (41.33%) ในโอกาสพิเศษเช่นวันเกิด (27.08%) นาน ๆ ครั้ง (16.39%) ซื้อทุกเดือน (9.74%) ดังที่แสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ความถี่ในการซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

ความถี่*	จำนวน	ร้อยละ
ทุกครั้งที่เด็กอยากได้หนังสือ	176	41.81
ซื้อทุกเดือน	41	9.74
นาน ๆ ครั้ง	69	16.39
ในโอกาสพิเศษเช่น วันเกิด	114	27.08
ทุกครั้งที่ผู้ปกครองไปร้านหนังสือ	221	52.49
ไม่แน่นอน	174	41.33

\*ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 11 แสดงสภาพการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ปรากฏว่าผู้ปกครองส่วนมากคือจำนวนร้อยละ 57.01 ซื้อหนังสือโดยตัดสินใจเอง แต่พิจารณาความสนใจของเด็กประกอบด้วย ผู้ปกครอง ร้อยละ 31.35 ซื้อตามความต้องการของเด็ก แต่ผู้ปกครองเห็นชอบด้วย ผู้ปกครองร้อยละ 7.60 ซื้อหนังสือตามความต้องการของเด็ก และผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.04 ซื้อหนังสือโดยตัดสินใจเอง

ตารางที่ 11 สภาพการตัดสินใจของผู้ปกครองในการซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

สภาพการตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
ตัดสินใจเอง	17	4.04
ตัดสินใจเองแต่พิจารณาความสนใจของเด็กประกอบด้วย	240	57.01
ซื้อตามความต้องการของเด็ก	32	7.60
ซื้อตามความต้องการของเด็กแต่ผู้ปกครองเห็นชอบด้วย	132	31.35
รวม	421	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก่อนตัดสินใจซื้อหนังสือ มีผู้ปกครองถึง 88.84% ที่อ่านเนื้อเรื่องของหนังสือก่อนซื้อและมีผู้ปกครองเพียง 11.16% ที่ไม่อ่านเนื้อเรื่องของหนังสือก่อนซื้อ ดังที่ปรากฏในตารางที่ 12

ในกลุ่มผู้ปกครองที่อ่านเนื้อเรื่องของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ ใช้วิธีการอ่านอย่างคร่าว ๆ มากที่สุด (67.65%) รองลงมาคือ ทั้งอ่านอย่างคร่าว ๆ และอ่านอย่างละเอียดแล้วแต่โอกาส (29.95%) และที่น้อยที่สุดคือ อ่านอย่างละเอียด (2.40%) ดังที่แสดงในตารางที่ 13

ในกลุ่มของผู้ปกครองที่ไม่อ่านเนื้อเรื่องของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อให้เหตุผลว่าที่ไม่อ่านเนื้อเรื่องก่อนเพราะ พิจารณาแต่ภาพประกอบ มากเป็นอันดับหนึ่ง (65.96%) รองลงมาได้แก่ เด็กให้ซื้อ (46.81%) ไม่มีเวลา (34.04%) และให้ทราบเนื้อเรื่องแล้วจากผู้อื่น (25.53%) ดังที่แสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 12 จำนวนผู้ปกครองที่อ่านและไม่อ่านเนื้อเรื่องของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ

ผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
อ่านเนื้อเรื่องก่อนซื้อ	374	88.84
ไม่อ่านเนื้อเรื่องก่อนซื้อ	47	11.16
รวม	421	100.00

ตารางที่ 13 วิธีที่ผู้ปกครองอ่านเนื้อเรื่องของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ

วิธีการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
อ่านอย่างคร่าว ๆ	253	67.65
อ่านอย่างละเอียด	9	2.40
ทั้งสองอย่างแล้วแต่โอกาส	112	29.95
รวม	374	100.00

ตารางที่ 14 เหตุผลที่ผู้ปกครองไม่อ่านเนื้อเรื่องของหนังสือก่อนตัดสินใจซื้อ

เหตุผล*	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลา	16	34.04
เด็กให้ซื้อ	22	46.81
พิจารณาแต่ภาพประกอบ	31	65.96
ได้ทราบเนื้อเรื่องแล้วจากผู้อื่น	12	25.53

\*ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ผู้ปกครองจำนวนมากว่าครึ่งหนึ่งคือ 53.68% ไม่เคยใช้คู่มือช่วยเลือกหนังสือสำหรับเด็ก ผู้ปกครอง 46.32% เคยใช้คู่มือช่วยเลือกหนังสือสำหรับเด็ก ดังที่แสดงในตารางที่ 15

ในกลุ่มของผู้ปกครองที่เคยใช้คู่มือช่วยเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ปรากฏว่าประเภทของคู่มือช่วยเลือกที่ใช้มากที่สุดคือ รายชื่อหนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวด(63.59%) รองลงมาตามลำดับได้แก่ รายชื่อหนังสือสำหรับเด็กของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ (55.89%) คอลัมน์แนะนำหรือวิจารณ์หนังสือสำหรับเด็กในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่าง ๆ (53.33%) บรรณานุกรมหนังสือสำหรับเด็ก (18.46%) คู่มือที่ใช้กันน้อยที่สุดคือ วิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็ก (12.31%) ดังที่ปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 15 จำนวนผู้ปกครองที่เคยใช้และไม่เคยใช้คู่มือช่วยเลือกหนังสือสำหรับเด็ก

ผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
เคยใช้คู่มือช่วยเลือกหนังสือสำหรับเด็ก	195	46.32
ไม่เคยใช้คู่มือช่วยเลือกหนังสือสำหรับเด็ก	226	53.68
รวม	421	100.00

ตารางที่ 16 ประเภทของคู่มือช่วยเลือกหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองใช้

ประเภทของคู่มือ*	จำนวน	ร้อยละ
บรรณานุกรมหนังสือสำหรับเด็ก	36	18.46
รายชื่อหนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวด	124	63.59
รายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	109	55.89
คอลัมน์แนะนำหรือวิจารณ์หนังสือสำหรับเด็ก ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่าง ๆ	104	53.33
วิทยานิพนธ์หรือ งานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็ก	24	12.31

\*ตอบมากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อเป็นหนังสือที่ให้ความบันเทิง (58.43%) มากกว่าหนังสือสารคดี (41.57%)

ในกลุ่มหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อ เป็นหนังสือประเภทเทพนิยายและนิทานพื้นเมืองมากที่สุด (70.31%) รองลงมาได้แก่ เรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่ (48.69%) จินตนิยาย (34.92%) นวนิยายวิทยาศาสตร์ (12.35%) ดังที่แสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 17 ประเภทของหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

ประเภทของหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือสารคดี	175	41.57
หนังสือที่ให้ความบันเทิง	246	58.43
รวม	421	100.00

ตารางที่ 18 ประเภทของหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อ

ประเภทของหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อ*	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องอ่านเล่นสมัยใหม่	205	48.69
จินตนิยาย	147	34.92
เทพนิยายและนิทานพื้นเมือง	296	70.31
นวนิยายวิทยาศาสตร์	52	12.35

\* คอบมากกว่า 1 ชื่อ

ในด้านเนื้อเรื่องของหนังสือให้ความบันเทิงที่ผู้ปกครองซื้อให้บุตรหลานอ่าน ปรากฏว่า เรื่องที่ซื้อมากที่สุดคือ เรื่องที่ให้คติเตือนใจ สอนให้ใฝ่ดี ประพฤติดี (66.75%) เรื่องที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี (58.91%) เรื่องชีวิตในครอบครัว (52.02%) ตามลำดับ ส่วนเนื้อเรื่องที่ซื้อมีน้อยที่สุดคือเรื่องผี (3.80%) ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ประเภทของเนื้อเรื่องของหนังสือให้ความบันเทิงที่ผู้ปกครองซื้อ

ประเภทของเนื้อเรื่อง*	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องผี	16	3.80
เรื่องตลกขบขัน	55	13.06
เรื่องจากวรรณคดี	155	36.82
เรื่องลึกลับสืบสวน	34	8.08
เรื่องในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป	143	33.97
เรื่องที่ให้คติเตือนใจ สอนให้ใฝ่ดีประพฤติดี	281	66.75
เรื่องที่ส่งเสริมการระวังรักษาสุขภาพอนามัย	172	40.86
เรื่องที่ส่งเสริมจินตนาการของเด็ก	168	39.90
เรื่องที่สอนการปรับตัวและการดำรงชีวิตในสังคม	156	37.05
เรื่องผจญภัย	193	45.84
ชีวิตในครอบครัว	219	52.02
เรื่องจากประวัติศาสตร์	123	29.22
เรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์	38	9.03
เรื่องที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพ	91	21.62
เรื่องที่มีลักษณะปลุกใจให้รักชาติ	87	20.67
เรื่องที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี	248	58.91
ความกล้าหาญของวีรบุรุษ	127	30.17

\*ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ในกลุ่มหนังสือสารคดีที่ผู้ปกครองซื้อ ปรากฏว่าเรื่องที่ซื้อมากที่สุดได้แก่ ความรู้รอบตัว (72.45%) ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์ (56.53%) สัตว์เลี้ยง (51.31%) เนื้อเรื่องที่ซื้อน้อยที่สุดคือ เรื่องอาชีพ (10.21%) ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ประเภทของเนื้อเรื่องของหนังสือสารคดีที่ผู้ปกครองซื้อ

ประเภทของเนื้อเรื่อง *	จำนวน	ร้อยละ
ชีวประวัติ	108	25.65
กีฬาและเกม	148	35.15
สัตว์เลี้ยง	216	51.31
อาชีพ	43	10.21
การท่องเที่ยว	141	33.49
วันสำคัญต่าง ๆ	102	24.23
ส่งเสริมความรักชาติ	79	18.76
ให้ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ	89	21.14
ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์	238	56.53
เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	117	27.79
ความรู้รอบตัว	305	72.45
ส่งเสริมความรู้ในเรื่องภาษา	172	40.86
พุทธศาสนา	85	20.19
ดนตรี	77	18.29
ศิลปะ	97	23.04
ประเพณีวัฒนธรรมไทย	99	23.52
เครื่องดนตรีกลไกต่าง ๆ	49	11.64
หนังสือแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการพับกระดาษ	204	48.46
งานอดิเรก	63	14.96
การเล่นของเด็กไทย	79	18.76
วิทยาศาสตร์	117	27.79
โบราณสถาน โบราณวัตถุ	59	14.01
ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	134	31.83
แนะนำมารยาทและการสมาคม	74	17.58

\* ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 21 แสดงว่าหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อส่วนมาก (97.86%) เขียนเป็นแบบร้อยแก้ว หนังสือส่วนน้อย (2.14%) เขียนเป็นร้อยกรอง

ตารางที่ 21 รูปแบบการเขียนของหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

รูปแบบการเขียน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นร้อยแก้ว	412	97.86
เป็นร้อยกรอง	9	2.14
รวม	421	100.00

ตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อส่วนใหญ่ (84.09%) เป็นหนังสือปกอ่อน หนังสือส่วนน้อย (15.91%) เป็นหนังสือปกแข็ง

ตารางที่ 22 ชนิดของปกหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

ชนิดของปก	จำนวน	ร้อยละ
ปกแข็ง	67	15.91
ปกอ่อน	354	84.09
รวม	421	100.00



ตารางที่ 23-25 แสดงขนาด รูปเล่ม และความหนาของหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก พอจะสรุปได้ว่า หนังสือที่ผู้ปกครองซื้อส่วนใหญ่ (69.35%) ไม่จำกัดขนาด มีขนาดต่าง ๆ กัน รองลงมาคือหนังสือขนาดกลาง ประมาณ  $20.5 \times 26.5$  ซม. (15.44%) หนังสือขนาดเล็ก ประมาณ  $13 \times 18$  ซม. (9.50%) หนังสือขนาดจิ๋วประมาณ  $9 \times 13$  ซม. (3.33%) ขนาดของหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อน้อยที่สุดคือหนังสือขนาดใหญ่ ประมาณ  $21.5 \times 30.5$  ซม. (1.19%)

รูปเล่มของหนังสือที่ซื้อส่วนมาก (69.59%) เป็นรูปสี่เหลี่ยมแนวตั้ง รองลงมาได้แก่ รูปสี่เหลี่ยมแนวนอน (27.32%) รูปเล่มเข้ากับเนื้อหาภายในเล่มเช่นเป็นรูปสัตว์ รูปผลไม้ (1.43%) แบบพับทบกัน (0.95%) รูปเล่มของหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อน้อยที่สุดคือ รูปทรงต่าง ๆ (0.71%)

ส่วนความหนาของหนังสือนั้น ปรากฏว่าหนังสือที่ซื้อส่วนใหญ่ (47.74%) มีจำนวนหน้าไม่แน่นอนแล้วแต่เนื้อเรื่องและขนาดของหนังสือ รองลงมาได้แก่มีจำนวนหน้าน้อยกว่า 20 หน้า (24.47%) มีจำนวนหน้า 20-30 หน้า (23.28%) มีจำนวนหน้า 31-40 หน้า (2.85%) หนังสือที่มีจำนวนหน้า 41 หน้าขึ้นไปเป็นหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อน้อยที่สุด (1.66%)

ตารางที่ 23 ขนาดของหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

ขนาดของหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดจิ๋ว ประมาณ $9 \times 13$ ซม.	14	3.33
ขนาดเล็ก ประมาณ $13 \times 18$ ซม.	40	9.50
ขนาดกลาง ประมาณ $20.5 \times 26.5$ ซม.	65	15.44
ขนาดใหญ่ ประมาณ $21.5 \times 30.5$ ซม.	5	1.19
ไม่จำกัดขนาด	292	69.35
ไม่ตอบ	5	1.19
รวม	421	100.00



ตารางที่ 24 รูปเล่มของหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

รูปเล่ม	จำนวน	ร้อยละ
สีเหลี่ยมแนวตั้ง	293	69.59
สีเหลี่ยมแนวนอน	115	27.32
รูปทรงต่าง ๆ เช่น วงกลม ทรงหลายเหลี่ยม	3	0.71
แบบพับทบกัน	4	0.95
รูปเล่มเข้ากับเนื้อหาภายในเล่ม เช่น เป็นรูปสัตว์ รูปผลไม้	6	1.43
รวม	421	100.00

ตารางที่ 25 ความหนาของหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

จำนวนหน้า	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20 หน้า	103	24.47
20-30 หน้า	98	23.28
31-40 หน้า	12	2.85
41 หน้าขึ้นไป	7	1.66
ไม่แน่นอนแล้วแต่เนื้อเรื่องและขนาดของหนังสือ	201	47.74
รวม	421	100.00

ตารางที่ 26 แสดงลักษณะกระดาษที่ใช้พิมพ์ ปรากฏว่าหนังสือที่ผู้ปกครองซื้อพิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์มากที่สุด (71.26%) รองลงมาคือ กระดาษอาร์ต (20.90%) และพิมพ์ด้วยกระดาษปรู๊ฟน้อยที่สุด (7.84%)

ตารางที่ 26 ลักษณะกระดาษที่ใช้พิมพ์ในหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนใหญ่

ลักษณะกระดาษ	จำนวน	ร้อยละ
กระดาษปอนด์	300	71.26
กระดาษปรู๊ฟ	33	7.84
กระดาษอาร์ต	88	20.90
รวม	421	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพประกอบเป็นหัวใจของหนังสือสำหรับเด็ก จากตารางที่ 27-30 พอจะสรุปเกี่ยวกับเรื่องภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนใหญ่ได้ดังนี้ หนังสือสำหรับเด็กที่ซื้อเกือบทั้งหมด (97.62%) มีภาพประกอบ หนังสือส่วนน้อย (2.38%) ไม่มีภาพประกอบ ภาพประกอบส่วนมาก (71.73%) เป็นภาพสี มีภาพขาวดำบ้างเล็กน้อย (28.27%) ขนาดของภาพเป็นภาพครึ่งหน้ามากเป็นอันดับหนึ่ง (50.59%) รองลงมาเป็นภาพเล็ก ๆ หลายภาพในหนึ่งหน้า (26.60%) ภาพเต็มหน้า (19.24%) และเป็นภาพ 2 หน้าต่อกันน้อยที่สุด (1.43%) ส่วนชนิดของภาพนั้นเป็นภาพการ์ตูนมากที่สุด (62.71%) รองลงมาได้แก่ ภาพวาดเหมือนจริง (20.67%) ภาพถ่าย (9.50%) ภาพลายเส้น (6.41%) และเป็นภาพสามมิติน้อยที่สุด (0.71%)

ตารางที่ 27 หนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อที่มีภาพประกอบและไม่มีภาพประกอบ

หนังสือที่ซื้อ	จำนวน	ร้อยละ
มีภาพประกอบ	411	97.62
ไม่มีภาพประกอบ	10	2.38
รวม	421	100.00

ตารางที่ 28 สีของภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

สี	จำนวน	ร้อยละ
ภาพสี	302	71.73
ภาพขาวดำ	119	28.27
รวม	421	100.00

ตารางที่ 29 ขนาดของภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

ขนาดของภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ภาพเล็ก ๆ หลายภาพใน 1 หน้า	112	26.60
ภาพครึ่งหน้า	213	50.59
ภาพเต็มหน้า	81	19.24
ภาพ 2 หน้าต่อกัน	6	1.43
ไม่ตอบ	9	2.14
รวม	421	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ชนิดของภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

ชนิดของภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ภาพการ์ตูน	264	62.71
ภาพถ่าย	40	9.50
ภาพวาดเหมือนจริง	87	20.67
ภาพลายเส้น	27	6.41
ภาพสามมิติ	3	0.71
รวม	421	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในด้านขนาดของตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ในหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมากนั้น ปรากฏว่า เป็นตัวอักษรขนาดกลาง (ประมาณ 24 พอยท์ครึ่ง) มากที่สุด (85.99%) รองลงมา (9.02%) เป็นตัวอักษรขนาดใหญ่ (ประมาณ 32-73 พอยท์) เป็นตัวอักษรขนาดเล็ก (ประมาณ 19 พอยท์ครึ่ง) น้อยที่สุด (4.99%) ดังที่แสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ขนาดตัวอักษรที่ใช้พิมพ์ในหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนมาก

ขนาดตัวอักษร	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก (ประมาณ 19 พอยท์ครึ่ง)	21	4.99
ขนาดกลาง (ประมาณ 24 พอยท์ครึ่ง)	362	85.99
ขนาดใหญ่ (ประมาณ 32-72 พอยท์)	38	9.02
รวม	421	100.00

ในด้านราคาของหนังสือนั้น ปรากฏว่าหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อ ส่วนใหญ่มีราคา 10-20 บาท (63.89%) รองลงมาได้แก่ ราคา 21-30 บาท (23.52%) ราคาต่ำกว่า 10 บาท (7.13%) มีราคา 31 บาทขึ้นไปน้อยที่สุด (5.46%) ดังที่แสดงในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ราคาของหนังสือสำหรับเด็กที่ผู้ปกครองซื้อเป็นส่วนใหญ่

ราคา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 บาท	30	7.13
10-20 บาท	269	63.89
21-30 บาท	99	23.52
31 บาท ขึ้นไป	23	5.46
รวม	421	100.00

ตารางที่ 33 แสดงสถานที่ที่ผู้ปกครองซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ ร้านค้าทั่วไป (58.43%) ในงานนิทรรศการหนังสือ (47.74%) สำนักพิมพ์ และร้านจำหน่ายหนังสือที่มีชื่อเสียงในการจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็ก (39.43%) ร้านหนังสือใกล้บ้าน (28.74%) โรงเรียนหรือห้องสมุดโรงเรียน (14.73%) นอกจากนี้ผู้ปกครองยังซื้อหนังสือจากสถานที่อื่น ๆ (12.11%) เช่น ตามศูนย์การค้า ศูนย์หนังสือของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ตารางที่ 33 สถานที่ที่ผู้ปกครองซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

สถานที่*	จำนวน	ร้อยละ
ร้านหนังสือใกล้บ้าน	121	28.74
ร้านค้าทั่วไป	246	58.43
โรงเรียนหรือห้องสมุดโรงเรียน	62	14.73
ในงานนิทรรศการหนังสือ	201	47.74
สำนักพิมพ์และร้านจำหน่ายหนังสือที่มีชื่อเสียง		
ในการจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็ก	166	39.43
อื่น ๆ	51	12.11

\*ตอบมากกว่า 1 ข้อ



ในการซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ผู้ปกครองจำนวนมากว่าครึ่งหนึ่งคือ 57.96% มีปัญหาในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ผู้ปกครองจำนวน 42.04% ไม่มีปัญหาในการเลือกซื้อ ดังที่แสดงในตารางที่ 34

ในกลุ่มผู้ปกครองที่มีปัญหาในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ปัญหาที่พบมากเป็นอันดับหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็กส่วนใหญ่ไม่ระบุว่าเหมาะสมกับเด็กวัยใด จึงไม่แน่ใจว่าซื้อไปแล้วเด็กจะสนใจ (59.42%) รองลงมาได้แก่ หนังสือสำหรับเด็กส่วนมากมีราคาแพง (38.93%) หาหนังสือที่ดีเหมาะสมกับเด็กไม่ได้ (10.66%) ร้านหนังสืออยู่ไกลบ้าน ไม่มีเวลาเดินทางไปซื้อ (8.61%) ปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ต้องยุ่งยากกับการประกอบอาชีพ ไม่มีเวลาเลือกซื้อ (6.15%) ดังแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 34 จำนวนผู้ปกครองที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

ผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
มีปัญหาในการเลือกซื้อ	244	57.96
ไม่มีปัญหาในการเลือกซื้อ	177	42.04
รวม	421	100.00

ตารางที่ 35 ปัญหาของผู้ปกครองในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

ปัญหา*	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือสำหรับเด็กส่วนมากมีราคาแพง	95	38.93
ร้านหนังสืออยู่ไกลบ้าน ไม่มีเวลาเดินทางไปซื้อ	21	8.61
ต้องยุ่งยากกับการประกอบอาชีพ ไม่มีเวลาเลือกซื้อ	15	6.15
หาหนังสือที่ดีเหมาะสมกับเด็กไม่ได้	26	10.66
หนังสือสำหรับเด็กส่วนใหญ่ไม่ระบุว่าเหมาะกับเด็กวัยใดจึงไม่แน่ใจว่าซื้อไปแล้วเด็กจะสนใจ	145	59.42

\* ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 4 แนวทางในการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

จากการให้ผู้ปกครองจัดอันดับความสำคัญ (8 อันดับ) สิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ผลปรากฏว่า สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ เนื้อเรื่องของหนังสือ รองลงมาได้แก่ การใช้ภาษา ภาพประกอบ ราคา ลักษณะรูปเล่ม ผู้เขียน ผู้วาดภาพประกอบ และสิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายคือ สำนักพิมพ์ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 อันดับความสำคัญของสิ่งที่ ผู้ปกครองคำนึงถึงในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก

สิ่งที่คำนึงถึงในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก	$\bar{x}$	S.D.	อันดับความสำคัญ
เนื้อเรื่อง	1.28	0.61	1
ภาพประกอบ	3.07	1.15	3
ลักษณะรูปเล่ม	5.19	1.57	5
การใช้ภาษา	2.72	1.14	2
ราคา	4.95	1.89	4
ผู้เขียน	6.15	1.47	6
ผู้วาดภาพประกอบ	6.44	1.23	7
สำนักพิมพ์	7.21	1.21	8

ในการเลือกหนังสือสำหรับเด็กมีองค์ประกอบสำคัญที่ผู้เลือกควรพิจารณาอันได้แก่ เนื้อเรื่อง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม การใช้ภาษา จากการให้ผู้ปกครองจัดอันดับความสำคัญ (10 อันดับ) สิ่งและผู้ปกครองคำนึงถึงในองค์ประกอบแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

ด้านเนื้อเรื่อง สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ เรื่องที่น่าสนใจในความเห็นของผู้ปกครอง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ตรงกับความสนใจของเด็ก เรื่องไม่ยาวเกินไปสำหรับเด็ก อ่านสนุกมีคติสอนใจ ส่งเสริมความรู้ ส่งเสริมจินตนาการของเด็ก ให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ถูกต้องตามความเป็นจริง มีเนื้อหาสอดคล้องกับบทเรียนของเด็ก ไม่เป็นเรื่องที่แสดงความโหดเหี้ยมทารุณ และสิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายคือ เรื่องไม่ยาวเกินไป ดังที่แสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 อันดับความสำคัญของสิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านเนื้อเรื่อง

สิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านเนื้อเรื่อง	$\bar{x}$	S.D.	อันดับความสำคัญ
อ่านสนุกมีคติสอนใจ	5.20	2.41	4
ส่งเสริมความรู้	5.45	2.32	5
ส่งเสริมจินตนาการของเด็ก	6.10	2.90	6
ตรงกับความสนใจของเด็ก	3.70	2.56	2
เรื่องที่น่าสนใจในความเห็นของผู้ปกครอง	3.28	2.10	1
เรื่องไม่ยาวเกินไป	7.03	2.80	10
เรื่องไม่ยาวเกินไปสำหรับเด็ก	3.88	2.27	3
ไม่เป็นเรื่องที่แสดงความโหดเหี้ยมทารุณ	7.00	2.61	9
มีเนื้อหาสอดคล้องกับบทเรียนของเด็ก	6.81	2.72	8
ให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง	6.53	2.47	7

ด้านภาพประกอบ สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่งคือ ภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง รองลงมาตามลำดับได้แก่ ภาพอธิบายเรื่องได้ช่วยให้เนื้อหาชัดเจนขึ้น ลักษณะของภาพถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง เป็นภาพที่มีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เป็นภาพที่สวยงามชัดเจน เป็นภาพที่ช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการ มีจำนวนภาพพอเหมาะกับเนื้อเรื่อง ไม่เป็นภาพที่หวาดเสียว แสดงความโหดเหี้ยมทารุณ เป็นภาพที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา และสิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย คือ เป็นภาพขนาดใหญ่ตั้งแต่ครึ่งหน้าขึ้นไป ดังที่แสดงในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 อันดับความสำคัญของสิ่งที่ ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านภาพประกอบ

สิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านภาพประกอบ	$\bar{x}$	S.D.	อันดับความสำคัญ
เป็นภาพที่สวยงามชัดเจน	5.11	3.20	5
เป็นภาพขนาดใหญ่ตั้งแต่ครึ่งหน้าขึ้นไป	8.45	2.32	10
ภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	3.89	2.30	1
มีจำนวนภาพพอเหมาะกับเนื้อเรื่อง	5.79	2.49	7
เป็นภาพที่มีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน	4.66	2.28	4
ลักษณะของภาพถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง	4.35	2.16	3
เป็นภาพที่ช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการ	5.24	2.31	6
เป็นภาพที่ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา	6.76	2.34	9
ภาพอธิบายเนื้อเรื่องได้ ช่วยให้เนื้อหาชัดเจนขึ้น	4.34	2.69	2
ไม่เป็นภาพที่หวาดเสียว แสดงความโหดเหี้ยมทารุณ	6.36	3.16	8

ด้านลักษณะรูปเล่ม สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ ตัวหนังสือโตเหมาะกับสายตาของเด็ก รองลงมาตามลำดับได้แก่ ตัวอักษรที่เป็นคำบรรยายมีลักษณะอ่านง่ายสบายตา การจัดภาพคำบรรยายและเนื้อที่ว่างแต่ละหน้าเหมาะสม ตัวอักษรไม่ทับรูปภาพจนดูไม่ชัดเจน ภาพปกสอดคล้องกับเรื่องและสวยงามดึงดูดความสนใจของเด็ก ไม่ใช่ตัวอักษรหลายแบบในเรื่องเดียวกัน มีขนาดกระทัดรัดเหมาะมือเด็ก ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป ใช้กระดาษสีสีขาว มีรูปแบบแปลก ๆ ดึงดูดความสนใจของเด็ก และสิ่งที่ ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายคือ เป็นหนังสือที่มีการเข้าเล่มแข็งแรงทนทาน ดังที่แสดงในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 อันดับความสำคัญของสิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านลักษณะรูปเล่ม

สิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านลักษณะรูปเล่ม	$\bar{x}$	S.D.	อันดับความสำคัญ
ใช้กระดาษสีสีขาว	6.43	3.20	8
ตัวอักษรไม่ทับรูปภาพจนดูไม่ชัดเจน	5.36	2.53	4
ตัวหนังสือโตเหมาะกับสายตาของเด็ก	3.05	2.32	1
ไม่ใช่ตัวอักษรหลายแบบในเรื่องเดียวกัน	6.12	2.57	6
ตัวอักษรที่เป็นคำบรรยายมีลักษณะอ่านง่ายสบายตา	3.60	2.10	2
มีรูปแบบแปลก ๆ ดึงดูดความสนใจของเด็ก	6.61	2.61	9
เป็นหนังสือที่มีการเข้าเล่มแข็งแรงทนทาน	7.13	2.68	10
มีขนาดกระทัดรัดเหมาะมือเด็กไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป	6.15	2.58	7
การจัดภาพคำบรรยายและเนื้อที่ว่างแต่ละหน้าเหมาะสม	5.15	2.38	3
ภาพปกสอดคล้องกับเรื่องสวยงามดึงดูดความสนใจของเด็ก	5.42	2.78	5

ด้านการใช้ภาษา สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ ใช้คำสุภาพ ไม่มีคำหยาบ รองลงมาตามลำดับได้แก่ ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง ไม่ใช่คำยากเกินความเข้าใจของเด็ก เรียบเรียงเป็นประโยคที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน เป็นภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องตรงตามกาลเทศะ ใช้ภาษาเหมาะสมกับตัวละครในเรื่อง ไม่ใช่ศัพท์สแลงโดยไม่จำเป็น มีคำสัมผัสคล้องจองบ้างเพื่อช่วยให้เด็กท่องจำและจดจำได้ง่าย และสิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายคือ ไม่ใช่ศัพท์ภาษาต่างประเทศยกเว้นคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 อันดับความสำคัญของสิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านการใช้ภาษา

สิ่งที่ผู้ปกครองคำนึงถึงในด้านการใช้ภาษา	$\bar{x}$	S.D.	อันดับความสำคัญ
ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง	4.05	2.96	2
ใช้คำสุภาพไม่มีคำหยาบ	3.04	2.18	1
ไม่ใช่ศัพท์สแลงโดยไม่จำเป็น	6.16	2.60	8
ใช้ภาษาเหมาะสมกับตัวละครในเรื่อง	5.92	2.46	7
เป็นภาษาพูดที่เด็กใช้ในชีวิตประจำวัน	5.51	2.72	5
ไม่ใช่คำยากเกินความเข้าใจของเด็ก	4.18	2.30	3
เรียบเรียงเป็นประโยคที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน	4.39	2.21	4
ไม่ใช่ศัพท์ภาษาต่างประเทศยกเว้นคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ	8.35	1.94	10
ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องตรงตามกาลเทศะ	5.74	2.30	6
มีคำสัมผัสคล้องจองบ้างเพื่อช่วยให้เด็กท่องจำและจดจำได้ง่าย	7.60	2.31	9

นอกจากนี้ยังมีข้อปลี่ยนอื่น ๆ ที่ควรใช้ประกอบการพิจารณาก่อนเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก จากการให้ผู้ปกครองจัดอันดับความสำคัญ (10 อันดับ) ข้อปลี่ยนอื่น ๆ ที่ผู้ปกครองคำนึงถึง ผลปรากฏว่า สิ่งที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ เป็นหนังสือที่เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของบุตรหลาน รองลงมาได้แก่ มีวิธีเขียนเหมาะสมกับเรื่องชวนติดตาม ราคาไม่แพงจนเกินไป มีกิจกรรมท้ายเล่มให้เด็กทำหรือร่วมสนุก เป็นหนังสือที่ชนะการประกวด ได้อ่านจากคอลัมน์แนะนำวิจารณ์หนังสือว่าเป็นหนังสือดี เคยอ่านหนังสือเล่มนี้เมื่อเป็นเด็กและชอบมาก เขียนโดยนักเขียนมีชื่อเสียง วาดภาพประกอบโดยนักวาดภาพประกอบที่มีชื่อเสียง และสิ่งที่คุณปกครองให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายคือ จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีชื่อเสียงในการผลิตหนังสือสำหรับเด็ก ดังที่แสดงในตารางที่ 41

ตารางที่ 41 อันดับความสำคัญของข้อพิจารณาปลี่ยนอื่น ๆ ที่ผู้ปกครองคำนึงถึง

ข้อพิจารณาปลี่ยนอื่น ๆ ที่ผู้ปกครองคำนึงถึง	$\bar{x}$	S.D.	อันดับความสำคัญ
ราคาไม่แพงจนเกินไป	4.09	3.00	3
เป็นหนังสือที่ชนะการประกวด	4.77	2.41	5
มีวิธีเขียนเหมาะสมกับเรื่องชวนติดตาม	3.28	1.80	2
เคยอ่านหนังสือเล่มนี้เมื่อเป็นเด็กและชอบมาก	6.58	2.57	7
มีกิจกรรมท้ายเล่มให้เด็กทำหรือร่วมสนุก	4.64	2.30	4
ได้อ่านจากคอลัมน์แนะนำวิจารณ์หนังสือว่าเป็นหนังสือดี	5.26	2.12	6
เป็นหนังสือที่เหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของบุตรหลาน	2.89	1.95	1
เขียนโดยนักเขียนมีชื่อเสียง	6.98	1.82	8
วาดภาพประกอบโดยนักวาดภาพประกอบที่มีชื่อเสียง	7.90	1.88	9
จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีชื่อเสียงในการผลิตหนังสือสำหรับเด็ก	8.57	1.93	10

อนึ่ง ในการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางในการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันนั้น เนื่องจากข้อมูลในด้านของตัวแปรทั้ง 3 ตัว มีการกระจายของข้อมูลในสัดส่วนที่ไม่เหมาะสม (ตารางที่ 3-5) กล่าวคือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับสูง คือมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.27 มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปร้อยละ 30.02 ผู้ปกครองจำนวนน้อยมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคือมีการศึกษาระดับ ป.7 ร้อยละ 1.62 ระดับ ม.ศ.1-ม.ศ.3 ร้อยละ 3.69 ระดับ ม.ศ.3-ม.ศ.6, ประกาศนียบัตรชั้นต้น ร้อยละ 6.93 และระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง, อนุปริญญา ร้อยละ 12.47 ในด้านอาชีพ ผู้ปกครองส่วนมาก คือร้อยละ 71.60 ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพ ผู้ปกครองจำนวนร้อยละ 17.55 ประกอบอาชีพค้าขาย และผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุด คือเพียงร้อยละ 10.85 ประกอบอาชีพรับจ้าง ไม่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพด้านการเกษตร ในด้านรายได้ นั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่คือร้อยละ 50.35 มีรายได้ในระดับปานกลางคือ มีรายได้ระหว่าง 4,000-7,999 บาท รองลงมาคือมีรายได้ในระดับสูงคือผู้ปกครองร้อยละ 25.17 มีรายได้ระหว่าง 8,000-11,999 บาท และผู้ปกครองร้อยละ 22.17 มีรายได้ตั้งแต่ 12,000 บาท ขึ้นไป ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ระดับต่ำคือมีรายได้ต่ำกว่า 4,000 บาท มีจำนวนน้อยมาก เพียงร้อยละ 2.31 ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่สามารถศึกษาได้ตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ในข้อ 2

#### ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ใน

##### ปัจจุบัน

ตารางที่ 42 แสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพด้านต่าง ๆ ของหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ในปัจจุบัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ด้านเนื้อหา ผู้ปกครองจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 53.68 เห็นว่าเนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี รองลงมาคือผู้ปกครอง ร้อยละ 32.54 เห็นว่าพอใช้ได้ ผู้ปกครอง ร้อยละ 7.37 เห็นว่าดีมาก และผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 6.41 เห็นว่าควรปรับปรุง



ด้านภาพประกอบ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 58.67 เห็นว่าภาพประกอบของหนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี รองลงมาผู้ปกครองร้อยละ 28.27 เห็นว่าพอใช้ได้ ผู้ปกครองร้อยละ 7.12 เห็นว่าดีมาก และผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 5.94 เห็นว่าควรปรับปรุง

ด้านลักษณะรูปเล่ม ผู้ปกครองเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดคือร้อยละ 49.88 เห็นว่าลักษณะรูปเล่มของหนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี รองลงมาผู้ปกครองร้อยละ 34.20 เห็นว่าพอใช้ได้ ผู้ปกครองร้อยละ 8.55 เห็นว่าควรปรับปรุง และผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 7.37 เห็นว่ามีคุณภาพดีมาก

ด้านการใช้ภาษา ผู้ปกครองส่วนมากร้อยละ 46.08 เห็นว่า การใช้ภาษาในหนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี รองลงมาผู้ปกครองร้อยละ 34.68 เห็นว่าพอใช้ได้ ผู้ปกครองร้อยละ 14.73 เห็นว่าควรปรับปรุง และผู้ปกครองจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 4.51 เห็นว่ามีคุณภาพดีมาก

ตารางที่ 42 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณภาพด้านต่าง ๆ ของหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ในปัจจุบัน

คุณภาพในด้าน	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อเรื่อง	31	7.37	226	53.68	137	32.54	27	6.41	421	100.00
ภาพประกอบ	30	7.12	247	58.67	119	28.27	25	5.94	421	100.00
ลักษณะรูปเล่ม	31	7.37	210	49.88	144	34.20	36	8.55	421	100.00
การใช้ภาษา	19	4.51	194	46.08	146	34.68	62	14.73	421	100.00

ต่อความคิดเห็นที่ว่าหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ประเภทให้ความบันเทิงควรเพิ่มเติม เนื้อเรื่องประเภทใด ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าเรื่องที่ควรเพิ่มเติมมากที่สุดได้แก่ เรื่องที่สอน การปรับตัวและการดำรงชีวิตในสังคม (62.95%) เรื่องที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี (53.44%) เรื่องที่ส่งเสริมการระวังรักษาสุขภาพอนามัย และเรื่องตลกขบขัน (47.74%) ตามลำดับ เรื่องที่ ผู้ปกครองคิดว่าควรเพิ่มเติมน้อยที่สุดคือ เรื่องลึกลับสืบสวน (3.09%) เรื่องที่ผู้ปกครองไม่แสดง ความคิดเห็นว่าควรเพิ่มเติมคือ เรื่องผี และเรื่องที่แสดงอิทธิทธิปาฏิหาริย์ ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 43

ตารางที่ 43 ประเภทของเนื้อเรื่องของหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ประเภทให้ความบันเทิง ที่ผู้ปกครองคิดว่าควรเพิ่มเติม

ประเภทของเนื้อเรื่อง*	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องผี	0	0
เรื่องตลกขบขัน	201	47.74
เรื่องจากวรรณคดี	81	19.21
เรื่องลึกลับสืบสวน	13	3.09
เรื่องในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป	128	30.40
เรื่องที่ทำให้คติเตือนใจสอนให้ใฝ่ดี ประพฤติดี	200	47.50
เรื่องที่ส่งเสริมการระวังรักษาสุขภาพอนามัย	201	47.74
เรื่องที่ส่งเสริมจินตนาการของเด็ก	140	33.25
เรื่องที่สอนการปรับตัวและการดำรงชีวิตในสังคม	265	62.95
เรื่องผจญภัย	30	7.13
ชีวิตในครอบครัว	140	33.25
เรื่องจากประวัติศาสตร์	79	18.76
เรื่องที่แสดงอิทธิทธิปาฏิหาริย์	0	0
เรื่องที่ส่งเสริมบุคลิกภาพ	155	36.82
เรื่องที่มีลักษณะปลุกใจให้รักชาติ	161	38.24
เรื่องที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี	225	53.44
ความกล้าหาญของวีรบุรุษ	94	22.33

\* ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ส่วนหนังสือสำหรับเด็กประเภทสารคดีนั้น เรื่องที่ผู้ปกครองคิดว่าควรเพิ่มเติมมากที่สุด ได้แก่ ชิวประวัติ (42.04%) ความรู้รอบตัว (39.67%) ส่งเสริมความรู้ในเรื่องภาษา (35.87%) ตามลำดับ และเรื่องที่ควรเพิ่มเติมน้อยที่สุดคือ สัตว์เลี้ยง (14.25%) ดังรายละเอียดในตารางที่ 44 นอกจากนี้ผู้ปกครองยังแสดงความคิดเห็นว่าหนังสือสำหรับเด็ก ประเภทสารคดีควรเพิ่มเติม เรื่องประเภทอื่น ๆ (8.31%) ดังนี้ เรื่องที่สอนให้รู้จักโทษของยาเสพติด การโฆษณาชวนเชื่อ ที่หลอกลวงในสังคมปัจจุบัน เรื่องที่ปลูกฝังชาตินิยม การปกครองระบอบประชาธิปไตย เรื่องที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในปัจจุบัน สารอาหารที่เป็นพิษ ภัยในสังคมปัจจุบัน เรื่องที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเชาวน์ปัญญา

ตารางที่ 44 ประเภทของเนื้อเรื่องหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ ประเภทสารคดี ที่ผู้ปกครองคิดว่าควรเพิ่มเติม

เนื้อเรื่อง*	จำนวน	ร้อยละ
ชิวประวัติ	177	42.04
กีฬาและเกม	93	22.09
สัตว์เลี้ยง	60	14.25
อาชีพ	81	19.24
การท่องเที่ยว	76	18.05
วันสำคัญต่าง ๆ	76	18.05
ส่งเสริมความรักชาติ	148	35.15
ให้ความคิดรบบอกเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ	82	19.48
ชีวิตพืช ชีวิตสัตว์	73	17.34
เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์	73	17.34
ความรู้รอบตัว	167	39.67
ส่งเสริมความรู้ในเรื่องภาษา	151	35.87
พุทธศาสนา	95	22.57
ดนตรี	105	24.94
ศิลปะ	64	15.20
ประเพณีวัฒนธรรมไทย	125	29.69
เครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ	66	15.68
หนังสือแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการพับกระดาษ	110	26.13
งานอดิเรก	92	21.85
การละเล่นของเด็กไทย	84	19.95
วิทยาศาสตร์	93	22.09
โบราณสถาน โบราณวัตถุ	89	21.14
ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	148	35.15
หนังสือแนะนำมารยาทและการสมาคม	135	32.06
อื่น ๆ	35	8.31

\*ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 45 แสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อรูปเล่มที่เหมาะสมสำหรับหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ จะเห็นได้ว่า รูปเล่มที่ผู้ปกครองคิดว่าเหมาะสมกับหนังสือสำหรับเด็กมากที่สุดคือ สีเหลืองแนวตั้งและแนวนอน (82.66%) รองลงมาได้แก่ รูปเล่มเข้ากับเนื้อหาภายในเล่ม เช่น เป็นรูปสัตว์ รูปผลไม้ (14.25%) รูปทรงต่าง ๆ เช่น วงกลม วงรี ทรงหลายเหลี่ยม (7.36%) แบบพับทบกัน (3.56%) นอกจากนี้ผู้ปกครองยังแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ (2.85%) เพิ่มเติมว่า หนังสือสำหรับเด็กจะมีรูปเล่มแบบใดก็ได้แต่ควรสะดวกในการเก็บรักษา รูปเล่มแบบใดก็ได้แต่ภาพปกต้องสวยงามดึงดูดความสนใจของเด็ก หนังสือสำหรับเด็กควรมีรูปแบบแปลก ๆ ที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก

ตารางที่ 45 รูปเล่มที่ผู้ปกครองคิดว่าเหมาะสมกับหนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ขวบ

รูปเล่ม*	จำนวน	ร้อยละ
สีเหลืองแนวตั้งและแนวนอน	348	82.66
รูปทรงต่าง ๆ เช่น วงกลม วงรี ทรงหลายเหลี่ยม	31	7.36
แบบพับทบกัน	15	3.56
รูปเล่มเข้ากับเนื้อหาภายในเล่มเช่นเป็นรูปสัตว์ รูปผลไม้	60	14.25
อื่น ๆ	12	2.85

\* ตอบมากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 46 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ (81.71%) มีความเห็นว่าหนังสือสำหรับเด็กควรมีกิจกรรมท้ายเล่มให้เด็กได้ร่วมสนุก ผู้ปกครองส่วนน้อย (18.29%) มีความเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมท้ายเล่ม ประเภทของกิจกรรมที่ผู้ปกครองเห็นว่า ควรมีที่ท้ายเล่มหนังสือสำหรับเด็กมากที่สุดคือ มีปัญหาเขาวงกตให้ทาย (72.20%) รองลงมาได้แก่กิจกรรมที่ฝึกให้เด็กแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ (66.98%) มีคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องให้ตอบ (56.29%) มีแบบฝึกหัดวาดภาพระบายสี (55.82%) มีเกมให้เล่น (54.63%) กิจกรรมที่ส่งเสริมจินตนาการ (49.64%) และกิจกรรมประเภทอื่น ๆ (5.94%) เช่น มีกิจกรรมให้เด็กได้ฝึกวิจารณ์เนื้อเรื่องและตัวละคร มีกิจกรรมอะไรก็ได้ที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการทางความคิดของเด็ก ดังที่ปรากฏในตารางที่ 47

ตารางที่ 46 ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมท้ายเล่มในหนังสือสำหรับเด็ก

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีกิจกรรมท้ายเล่ม	344	81.71
ไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมท้ายเล่ม	77	18.29
รวม	421	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 47 ประเภทของกิจกรรมที่ผู้ปกครองคิดว่าควรมีที่ท้ายเล่มหนังสือสำหรับเด็ก

ประเภทของกิจกรรม*	จำนวน	ร้อยละ
มีเกมให้เล่น	230	54.63
มีปัญหาเขาวงกตให้ทาย	304	72.20
มีแบบฝึกหัดวาดภาพระบายสี	235	55.82
มีคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องให้ตอบ	237	56.29
มีกิจกรรมส่งเสริมจินตนาการเช่น ต่อเติมภาพ	209	49.64
มีกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ	282	66.98
อื่น ๆ	25	5.94

\* ตอบมากกว่า 1 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ผู้ปกครองยังตอบคำถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กเพิ่มเติม ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อเรื่องของหนังสือสำหรับเด็กควรเน้นเนื้อหาที่สมจริง มีเหตุผล สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ไม่เป็นเรื่องราวไร้สาระ เพื่อฝัน หรือไม่เป็นเรื่องมกมาย เป็นไปไม่ได้สำหรับเด็กคนในปัจจุบัน นอกจากนี้ควรมีเรื่องตลกขบขันแบบสุภาพให้เด็กได้ขำ เด็กจะได้เติบโตเป็นคนไม่เกรงเกรียง มีอารมณ์ขัน เห็นสิ่งต่าง ๆ ในด้านดี เรื่องขบขันที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นเรื่องขบขันที่ไม่สุภาพ ภาพประกอบ สำนวนภาษาที่ใช้หยาบคาย
2. หนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นหนังสือปกอ่อน ชำรุดง่าย ส่วนหนังสือปกแข็งก็ราคาแพง ควรจัดทำหนังสือปกแข็งพอประมาณ ราคาของหนังสือก็จะไม่แพงมาก ไม่เกินกำลังที่ผู้ปกครองจะสามารถซื้อได้
3. หนังสือส่งเสริมการอ่านของกรมวิชาการ มักพิมพ์ตัวอักษรลงบนกระดาษพื้นสีต่าง ๆ ทำให้อ่านยาก เด็กต้องเพ่งสายตา และผู้ปกครองต้องเพ่งสายตาอ่านให้เด็กฟัง ทำให้ไม่อยากซื้อหนังสือส่งเสริมการอ่านของกรมวิชาการให้เด็กอ่าน
4. การอ่านหนังสือสำหรับเด็กเป็นสิ่งจำเป็น แต่หนังสือสำหรับเด็กส่วนมากมีราคาแพงทำให้ผู้ซื้อไม่มีกำลังพอซื้อได้ ถ้าปรับปรุงด้านราคาให้พอหาซื้อกันได้ทุกครอบครัว เด็กไทยจะฉลาดและมีความรู้กว้างขวางขึ้นอีกมาก ถ้าหนังสือสำหรับเด็กมีราคาถูกเด็กก็จะสามารถซื้อหนังสือดี ๆ อ่านเองได้ และเขาก็จะไม่ซื้อหนังสือการ์ตูนราคาถูกแต่ไร้คุณค่ามาอ่าน ผู้ปกครองได้เสนอแนะวิธีการลดต้นทุนการผลิตเช่น กระดาษที่ใช้พิมพ์ไม่จำเป็นต้องเป็นกระดาษที่ดีมาก (ยกเว้นหนังสือประเภทสารานุกรม) จำนวนหน้าไม่ต้องมากนัก รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการผลิตหนังสือสำหรับเด็ก ราคาของหนังสือจะได้ถูกลง
5. เด็กชอบดูโทรทัศน์ ดังนั้นเพื่อส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือมากขึ้น ควรมีการจัดทำหนังสือจาก เรื่องที่เป็นที่นิยมทางโทรทัศน์ แต่ควรเลือกเรื่องที่ดี มีคติสอนใจ
6. ควรใช้ปกหลังของหนังสือให้เป็นประโยชน์เช่น พิมพ์คำขวัญส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี หรือมีกิจกรรมให้เด็กได้ร่วมสนุกเช่น ต่อเติมภาพ ฯลฯ

ในด้านราคาที่เหมาะสมกับหนังสือสำหรับเด็กนั้น ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าหนังสือสำหรับเด็กควรมีราคา 10-20 บาท มากที่สุด (43.47%) รองลงมาได้แก่ ราคาเท่าใดก็ได้แล้วแต่คุณภาพของกระดาษและจำนวนหน้า (35.15%) ราคาต่ำกว่า 10 บาท (11.64%) ราคา 21-30 บาท (8.31%) และราคาอื่น ๆ (1.43%) เช่น ราคาไม่แพงเกินไป ราคาถูกที่สุด ราคาถูกคุณภาพดี ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 48

ตารางที่ 48 ราคาของหนังสือที่ ผู้ปกครองคิดว่าเหมาะสมกับหนังสือสำหรับเด็ก

ราคา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 บาท	49	11.64
10-20 บาท	183	43.47
21-30 บาท	35	8.31
ราคาเท่าใดก็ได้แล้วแต่คุณภาพของกระดาษ และจำนวนหน้า	148	35.15
อื่น ๆ	6	1.43
รวม	421	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



7. ร้านหนังสือควรจัดหนังสือแยกตามระดับอายุของเด็กเพื่อความสะดวกในการเลือกซื้อ

8. โรงเรียนควรจะมีส่วนช่วยผู้ปกครองในการเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก โดยโรงเรียนแนะนำ หรือช่วยประชาสัมพันธ์หนังสือดีให้ผู้ปกครองทราบ จะได้เป็นแนวทางในการเลือกหนังสือได้เหมาะกับวัยเด็ก เพราะหนังสือสำหรับเด็กส่วนใหญ่ไม่ระบุระดับอายุที่เหมาะสมสำหรับเด็กไว้ นอกจากนี้โรงเรียนควรจัดหาหนังสือสำหรับเด็กที่มีคุณภาพดีมาจำหน่ายแก่นักเรียนในราคาถูกลงกว่าท้องตลาด

9. ควรมีคณะกรรมการหนังสือสำหรับเด็กตรวจตราหนังสือทุกเล่มก่อนจะออกวางขายตามท้องตลาดเพื่อไม่ให้มีหนังสือที่ไม่เหมาะสม ให้คำนิยมที่ผิด ๆ เนื้อเรื่องเพื่อฝันในเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ หรือเขียนโดยไม่คำนึงถึงจิตวิทยาของเด็ก

นอกจากนี้ผู้ปกครองจำนวนมากแสดงความเป็นห่วงในเรื่องการอ่านหนังสือการ์ตูนของเด็ก เพราะหนังสือการ์ตูนจำนวนมากมีเนื้อหาไร้สาระ ภาพประกอบ สำนวนภาษาไม่เหมาะกับวัยเด็ก ตัวหนังสือเล็กเบียดกันมากทำให้เด็กเสียสายตา ผู้ปกครองอยากให้หนังสือประเภทนี้หมดไปจากท้องตลาด ผู้ปกครองไม่เคยสนับสนุนให้เด็กอ่านหนังสือการ์ตูนเหล่านี้ แต่เด็กสามารถซื้ออ่านเองได้จากเงินเบี่ยงของตน ดังนั้นจึงควรมีคณะกรรมการคอยควบคุมคุณภาพของหนังสือการ์ตูนด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย